

França: més treball, més diners?

El Parlament francès ha aprovat la reforma de la llei de les 35 hores, que implicarà una flexibilització de les hores de treball, sota el pretext de reforçar la productivitat a França i donar un nou impuls al creixement econòmic. La reforma s'aprova en un moment de malestar social dels treballadors, que han protagonitzat enguany dos grans manifestacions contra la política social del govern conservador.

Les protestes socials i l'oposició dels partits d'esquerra a França no han impedit que l'Assemblea Nacional doni llum verd a la reforma de les 35 hores, gràcies al suport dels grups parlamentaris de dreta amb 350 vots a favor i 135 en contra. La reforma de la llei no implica directament la fi de les 35 hores setmanals de treball, però les deixa en lletra morta. Amb la flexibilització de la llei es permet al treballador acumular hores extraordinàries amb el límit de 48 hores de treball per setmana i quatre setmanes de vacances pagades. A finals d'any, el treballador pot intercanviar aquesta borsa d'hores per vacances, diners o cursos de formació. Encara que es preveu que treballadors i empresaris hagin d'arribar a un acord, els sindicats pensen que el treballador no té alternativa i que les hores vindran imposades per les empreses.

La reducció del temps de treball es va posar en marxa a França a través de dos lleis el 1998 i el 2000, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida dels treballadors en un moment de creixement econòmic, o de repartir el treball en els moments de crisi. Per als defensors de la llei, aquesta política va permetre crear milers de llocs de feina i estimular la reincorporació de la dona al mercat del treball, i per als detractors, va frenar la productivitat de les empreses. És aquest mateix argument el que fa servir el Govern conservador de Jean Pierre Raffarin per legitimar la llei amb l'eslogan "Treballar més per guanyar més", com si fos una concessió quan en realitat es tracta d'una conseqüència lògica.

La mobilització social de les principals organitzacions sindicals franceses (CGT, CFDT, FO, CFDT, UNSA i Solidarités) el 10 de març passat va representar una primera victòria per als sindicats: 1 milió de persones, 600.000 segons la policia, tant del sector públic com del privat van assistir a les manifestacions convocades a tot França. La segona victòria és l'anunci de la reobertura de les negociacions amb els treballadors del sector públic que estaven congelades des de finals de l'any 2004. Un anunci que es pot quedar en declaració d'intencions per amortir el cop del descontentament social perquè de moment no s'ha arribat a cap acord satisfactori. La reunió de més de set hores entre sindicats i el ministre de la funció pública, Renaud Dutreil, per a augmentar el sou dels funcionaris no ha donat els fruits que se n'esperava. El Govern ha fet una oferta: augmentar un 0,8% els sous dels funcionaris el 2005 i el 2006. Però els sindicats l'han rebutjat, ja que prefereixen negociar l'any en curs i pel vinent esperar a veure com evoluciona l'economia dels treballadors. Finalment, el Govern ha decidit aplicar l'augment sense acord i de manera unidireccional.

Segons els sindicats, aquests percentatges d'augment dels sous són una arma de doble fil, ja que aquestes mesures s'adopten en un clima de tensió a les empreses públiques on ja s'anuncia una gran supressió de llocs de treball, ja sigui en el sistema educatiu, en els transports o en els hospitals. Així, el Govern segueix fidel a la seva premissa inclosa en els pressupostos d'enguany de despesa pública zero per al 2005. Tal i com

diu Dutreil, "aquesta mesura és justa per als funcionaris i raonable per al Govern, 350 milions d'euros per als agents de les tres funcions públiques finançats sense una pujada d'impostos i sense agreujar el dèficit públic", assegura el ministre.

Aquesta resposta del Govern francès que s'ha quedat a mig camí intervé en un moment molt delicat a França, on el referèndum sobre la Constitució Europea s'acosta i el no va guanyant terreny. Segons els últims sondejos sobre la intenció de vot (18 de març), el 52% dels francesos està en contra del Tractat Constitucional. La mateixa enquesta mostra que la gent que ha canviat d'opinió són d'esquerra. Hi ha un risc, doncs, que els francesos decideixin sancionar el Govern en el referèndum contra la seva política social, com ja va passar en les eleccions regionals i cantonals ara fa un any.

La protesta dels treballadors ha anat evolucionant des de principis d'any, quan només es parlava de 35 hores. Ara les reivindicacions van més enllà i es denuncia directament una pèrdua del poder adquisitiu. Segons els sindicats, el poder adquisitiu ha baixat en el sector públic en un 5% des de l'any 2000 i un 6% en el sector privat. Mentrestant les empreses continuen presentant guanys desorbitats, sobretot el 2004. Els beneficis acumulats de les societats del CAC 40 (Borsa de París) han arribat als 50 milions d'euros en l'últim any, és a dir el 55% més que el 2003, uns diners que no es reinverteixen ni es dediquen a augmentar sous, sinó que van a parar a mans dels accionistes d'arreu del món. Al mateix temps, els sous dels treballadors no es mouen o ho fan tímidament per respectar la despesa pública del Govern i, en el sector privat, la pressió de l'atur que deixa desemparats els treballadors i en què es basa la patronal per argumentar la impossibilitat de pujar els sous.

La deslocalització de les empreses. Encara no és una pràctica massiva però hi ha algunes empreses que ja han arribat a acords amb els treballadors per treballar més sense esperar a la modificació de la llei de les 35 hores. Es tracta d'empreses grans que amenacen de des-

El passat 10 de març prop de 150.000 persones es manifestaren a París, com en altres ciutats franceses, en defensa de la jornada de 35 hores.

Els salaris a França

De l'any 2000 al 2004 els sous han pujat a França un 11%, a Alemanya un 6% i al Regne Unit un 20%. El sou mínim interprofessional francès és un dels més alts del món, 1.286,09 euros bruts per 169 hores treballades el mes. Però segons dades del 2003 de OCDE, algunes professions a França estan més mal pagades que a l'estat espanyol, com els mecànics de cotxes. A França cobren 1.025 euros nets mensuals amb primes incloses i a l'estat espanyol, 1.241,7 euros. Els professors de secundària a l'estat espanyol que porten treballant més de deu anys cobren 1.558,3, mentre que a França, el sou net més primes és de 1.350. Segons un estudi de la banca suïssa UBS, a París s'ha de treballar 18 minuts per poder comprar un quilo d'arròs, mentre que a Copenhaguen només en calen 5.

localitzar les fàbriques perquè els costos socials a França són massa forts. L'empresa Bosch, de 820 treballadors, va ser la primera a anunciar al juliol passat que els assalariats haurien de treballar 36 hores per setmana sense compensació econòmica per aconseguir mantenir l'empresa, que es volia traslladar a la República Txeca i al nord d'Itàlia. Treballar una hora més, renunciar a sis dies de descans anual, quedar-se sense vacances els dilluns Sant i el de Pentecosta i acceptar moderar dels sous durant tres anys. Per altra banda, els sindicats d'IBM-França han denunciat que es preveu l'acomiadament de 2.500 persones i la deslocalització d'alguns serveis cap a l'Europa de l'est, però els països amb mà d'obra més barata no són els únics atractius, hi ha deslocalitzacions per evasió fiscal cap a Suïssa.

Amb la reforma de la llei aprovada, ara cal veure com evolucionarà socialment la mesura, perquè el clima de malestar entre treballadors i sindicats augmenta dia rere dia.

Aïda Palau
(París)